

ปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของ
บุคลากรเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง
จังหวัดพิจิตร*

FACTORS AFFECTING HEALTH AND SAFETY IN OPERATION OF
PERSONNEL OF PHO PRATHAP CHANG SUBDISTRICT
MUNICIPALITY PHO PRATHAP CHANG DISTRICT
PHICHIT PROVINCE

พันธันท์ ถาวรศักดิ์

Punthanunt Thawonrasak

ธันสธา โรจนตระกูล

Tanastha Rojanatrakul

กัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์

Kampanart Wongwatthanaphong

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, ประเทศไทย

Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand

E-mail: t.punthanunt@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงาน 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงาน และ 3) ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงาน ดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเก็บจากประชากรทั้งหมด คือ พนักงานเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง จำนวน 183 คน เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ด้วยการคัดเลือกตัวแปรอิสระแบบ Enter Method ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับ

* Received 6 March 2024; Revised 12 May 2024; Accepted 17 May 2024

สุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และจากทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยด้านลักษณะงาน (X1) และปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ (X2) มีอิทธิพลต่อสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังนี้ $X = +.183(X1) +.295(X2)$ และ $Y = +.226(Z1) +.364(Z2)$ และ 3) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ พบว่า (1) ปัญหา อุปสรรค คือ เครื่องมือ อุปกรณ์ในการทำงานชำรุดเสียหาย งบประมาณที่จัดสรรมีไม่เพียงพอ และไม่มีแนวทางการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุและความสูญเสียจากการปฏิบัติงานของพนักงานอย่างชัดเจน (2) ข้อเสนอแนะ คือ เทศบาลควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน ควรซ่อมบำรุงเครื่องมืออุปกรณ์ในการทำงานให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ และ ควรกำหนดแนวทางการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุและความสูญเสียจากการปฏิบัติงานของพนักงานให้มีความอย่างชัดเจนและครอบคลุมการปฏิบัติงานทุกประเภท

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผล, สุขภาวะและความปลอดภัย, การปฏิบัติงาน

Abstract

The objectives of this research article are to 1) study the level of health and safety in the work of employees, 2) factors affecting the health and safety of employees in work, and 3) study problems, obstacles, and suggestions. To promote health and safety in the work of employees Conduct quantitative research The data were collected from the entire population, namely 183 employees of Pho Prathap Chang Subdistrict Municipality. The tool was a questionnaire. Data was analyzed by frequency, percentage, mean, and standard deviation and multiple regression analysis By selecting independent variables using the Enter Method. The research results found that 1) the level of health and safety in the work of employees Overall, it is at a high level. 2) Factors that affect the health and safety of employees at work. Overall, it is at a high level. And from the hypothesis test, it was found that Work characteristics factors (X1) and economic factors (X2) influence health and safety at work. Statistically

significant at the 0.01 level as follows : (1) Problems and obstacles are damaged tools and equipment for work. The allocated budget is insufficient. and there are no clear guidelines for preventing accidents and losses from employees' work. (2) The suggestion is that the municipality should allocate a budget sufficient to purchase tools and equipment for work. Work tools and equipment should be maintained and ready for use at all times. Guidelines for preventing accidents and losses from employee operations should be clearly established and cover all types of operations.

Keywords: Factors Affecting, Health and Safety, Operation of Personnel

บทนำ

ทรัพยากรมนุษย์เป็นกลไกสำคัญที่จะผลักดันให้องค์กรดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ มนุษย์จึงเป็นกิจกรรมที่ผู้บริหารจำเป็นต้องให้ความสำคัญเนื่องจากทุกส่วนของการดำเนินงานในหน่วยงานจำเป็นต้องมีทรัพยากรมนุษย์เข้ามาเกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรม ดังนั้นองค์กรจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับทรัพยากรมนุษย์ (นราธิป อธิธนาธร, 2565) สุขภาพและความปลอดภัยของพนักงานเป็นเรื่องที่องค์กรต่างๆ จะต้องตระหนักและให้ความสำคัญ เพราะการที่องค์กรให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าวจะส่งผลดีทั้งต่อพนักงานและองค์กร เช่น หากพนักงานทำงานในสถานที่ทำงานที่มีความปลอดภัย พนักงานก็จะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดการบาดเจ็บหรือเจ็บป่วยอันเนื่องมาจากการทำงาน ส่วนองค์กรเอง ก็เกิดความประหยัดต้นทุนอันเกี่ยวเนื่องกับสุขภาพของพนักงาน เช่น การจ่ายค่ารักษาพยาบาลให้กับพนักงาน เมื่อพนักงานได้รับบาดเจ็บหรือเจ็บป่วย นอกจากนี้แล้ว ยังช่วยสร้างภาพลักษณ์ให้กับองค์กรในการเป็นองค์กรที่เน้นในเรื่องของความปลอดภัย เช่น หากองค์กรมีการออกแบบงานหรือกิจกรรมการทำงานต่างๆ ที่มีความปลอดภัยสูง แม้ต้องทำงานกับสภาพแวดล้อม หรือเครื่องจักรที่เป็นอันตราย พนักงานก็ปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัยและไม่เกิดอุบัติเหตุ การดำเนินการดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าองค์กรมีระบบการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยที่ดี ลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุ เจ็บป่วย หรือชีวิต ซึ่งถือเป็นภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร แต่ในทางตรงกันข้าม หากระบบการดำเนินงาน หรือแม้แต่นักงานเกิดอุบัติเหตุในระหว่างการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะมาจากสาเหตุมาจากการทำงานที่ไม่ปลอดภัย หรือการกระทำของพนักงานที่ไม่ปลอดภัย สิ่งเหล่านี้ก็นำไปสู่อุบัติเหตุเจ็บป่วย หรือเสียชีวิตได้ ทำให้

ภาพลักษณ์ขององค์กรเสียไป ทำให้ยากแก่การสรรหาคนเก่ง คนดีเข้ามาร่วมงานกับองค์กร เพราะมีมาตรฐานในด้านความปลอดภัยต่ำ สิ่งนี้เองทำให้หลายองค์กรได้ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ (สกล บุญสิน, 2560)

จะเห็นได้ว่าการดำเนินงานด้านสุขภาวะและความปลอดภัยในการทำงานของเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้างมีความจำเป็นและสำคัญมาเนื่องจากที่ผ่านมาสภาพและความปลอดภัยจากการทำงานในสถานที่ต่างๆ ทั้งในเทศบาลและนอกเทศบาลของพนักงานมีปัญหาเกิดขึ้น เช่น พนักงานบางคนของเทศบาลเกิดความเครียดจากการทำงาน ซึ่งทำให้พนักงานขอโอนย้ายไปปฏิบัติงานที่อื่น หรือลาออก นอกจากนี้ยังมีเกิดอุบัติเหตุร้ายแรงเกิดขึ้นกับพนักงานที่ออกไปดำเนินการเก็บขยะ โดยรถเก็บขนขยะของเทศบาล เพราะไม่มีชุดหรืออุปกรณ์ให้ความปลอดภัยต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งทำให้เกิดอุบัติเหตุได้รับบาดเจ็บจากการออกเก็บขยะ ซึ่งเท้าของพนักงานฯ ไปเสียบกับคราดเหล็ก ที่ใช้สำหรับกวาดขยะทำให้เกิดการติดเชื้อ และต้องรักษาเป็นเวลาร่วมเดือน (เทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง, 2566)

จากผลการดำเนินการดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร” ทั้งเพื่อศึกษาว่าในปัจจุบันพนักงานเทศบาลตำบลมีสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับใด และมีปัจจัยอะไรที่จะส่งผลให้พนักงานมีสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงาน ทั้งยังศึกษาว่าในการส่งเสริมสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร มีปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะอย่างไร เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลและแนวทางในการดำเนินงานของเทศบาลเพื่อสนับสนุนในการส่งเสริมสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานให้กับพนักงานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานของเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากร

ประชากร คือ พนักงานเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร จำนวน 183 คน โดยเก็บจากประชากรทั้งหมด (เทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง, 2566)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) ใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง ประกอบด้วย 1) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามประเภทตรวจสอบรายการ (Check list) 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของบุคลากรของเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง และ ปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงาน มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ 5 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด 4 หมายถึง อยู่ในระดับมาก 3 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง 2 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย และ 1 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด และ 3) แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended Form)

3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน จากหนังสือ เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นต้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิด และสร้างแบบสอบถามในการวิจัยให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย และนำเสนอร่างแบบสอบถามต่อที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงทางด้านเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.6 ถึง 1.0 ทุกข้อ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขและเลือกข้อคำถามเพื่อความเหมาะสมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จนได้ค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของแต่ละข้อ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของความเชื่อมั่นตามวิธีการของครอ

นบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.866 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้วซึ่งสอดคล้อง เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากรตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอหนังสือจากคณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยถึงนายกเทศมนตรี ตำบลโพธิ์ประทับช้าง เพื่อเก็บข้อมูลกับพนักงานของเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง จำนวน 183 ชุด โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และนำแบบสอบถามมาตรวจสอบหาความสมบูรณ์ของข้อมูลและนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์เพื่อการวิจัยต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำแบบสอบถามที่ได้ทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำไปบันทึกข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

5.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) สถิตีค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistic) คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยการคัดเลือกตัวแปรอิสระแบบ Enter Method

5.3 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended Question) วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบทนำเสนอเป็นความเรียงประกอบตาราง โดยการแจกแจงความถี่ของผู้ตอบคำถามปลายเปิด

ผลการวิจัย

1. ระดับสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวม

(N = 183)

ลำดับ	สุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง	ระดับความคิดเห็น		
		μ	σ	แปลผล
1	ด้านสุขภาวะและความปลอดภัยด้านสภาพแวดล้อม ทางกายภาพ (ด้านสวัสดิการ)	3.61	0.63	มาก
2	ด้านสุขภาวะและความปลอดภัยด้านสภาพแวดล้อม ทางจิตและสังคม (ด้านเทคโนโลยี)	3.68	0.55	มาก
3	ด้านสุขภาวะและความปลอดภัยของบุคคลในที่ทำงาน (ด้านความมั่นคงในอาชีพ)	3.67	0.58	มาก
ภาพรวม		3.65	0.44	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.65$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสุขภาวะและความปลอดภัยด้านสภาพแวดล้อมทางจิตและสังคม (ด้านเทคโนโลยี) ($\mu = 3.68$) รองลงมา คือ ด้านสุขภาวะและความปลอดภัยของบุคคลในที่ทำงาน (ด้านความมั่นคงในอาชีพ) ($\mu = 3.67$) และด้านสุขภาวะและความปลอดภัยด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ (ด้านสวัสดิการ) ($\mu = 3.61$) ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร

2.1 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวม

(N = 183)

ลำดับ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาวะและความปลอดภัย ในการปฏิบัติงานของบุคลากร	ระดับความคิดเห็น		
		μ	σ	แปลผล
1	ด้านลักษณะงาน	3.67	0.54	มาก
2	ด้านสภาพเศรษฐกิจ	3.67	0.54	มาก
3	ด้านทัศนคติของผู้บริหาร	3.71	0.44	มาก
4	ด้านทัศนคติของบุคลากร	3.68	0.45	มาก
5	ด้านค่านิยมของสังคม	3.57	0.51	มาก
6	ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	3.66	0.38	มาก
ภาพรวม		3.66	0.24	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.66$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทัศนคติของผู้บริหาร ($\mu = 3.71$) รองลงมา คือ ด้านทัศนคติของบุคลากร ($\mu = 3.68$) ด้านลักษณะงาน ($\mu = 3.67$) ด้านสภาพเศรษฐกิจ ($\mu = 3.67$) ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ($\mu = 3.66$) และด้านค่านิยมของสังคม ($\mu = 3.57$)

2.2 การทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ถดถอยพหุของปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

(N = 183)

ตัวพยากรณ์	B	Std.E.	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่	1.358	.442		3.072	.002
ปัจจัยด้านลักษณะงาน (X1)	.182	.055	.226	3.327	.001**
ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ (X2)	.295	.056	.364	5.283	.000**
ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้บริหาร (X3)	.104	.068	.105	1.514	.132

ตัวพยากรณ์		B	Std.E.	Beta	t	Sig.
ปัจจัยด้านทัศนคติของพนักงาน	(X4)	.072	.067	.074	1.069	.286
ปัจจัยด้านค่านิยมทางสังคม	(X5)	.067	.060	.078	1.124	.263
ปัจจัยด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	(X6)	.050	.076	.043	.653	.515
R = 0.537		R ² = 0.264		SE _{est} = 0.375		
F = 11.898		Sig = 0.000**				

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.537 และกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (R²) มีค่า 0.264 แสดงว่า ตัวแปรทั้งหมด 6 ตัว ร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 53.7 มีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์ 0.264 อีกทั้งผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (F) มีค่า 11.898 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเกณฑ์และตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 7 ตัว มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง ซึ่งสามารถนำไปสร้างเป็นสมการต่อไปได้ และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta) ของตัวแปรอิสระแต่ละตัวที่นำมาใช้ในการพยากรณ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร พบว่า ปัจจัยด้านลักษณะงาน (X1) และปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ (X2) มีอิทธิพลต่อสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านอื่นไม่มีอิทธิพลต่อสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน โดยสร้างเป็นสมการพยากรณ์ในรูปแบบ คะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้ สมการพยากรณ์คะแนนดิบ = $+ .183(X1) + .295(X2)$ และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน = $+ .226(Z1) + .364(Z2)$

3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร

3.1 ปัญหา อุปสรรคในการส่งเสริมสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร พบว่า

- 1) เครื่องมืออุปกรณ์ในการทำงานชำรุดเสียหายทำให้เกิดอุบัติเหตุ
- 2) งบประมาณที่จัดสรรเพื่อจัดซื้อเครื่องมือต่างๆ ในการปฏิบัติงานมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ

3) ไม่มีแนวทางการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุและความสูญเสียจากการปฏิบัติงานของพนักงานอย่างชัดเจน

3.2 ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมสุขภาพและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร พบว่า

1) เทศบาลควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานของบุคลากร

2) เทศบาลควรซ่อมบำรุงเครื่องมืออุปกรณ์ในการทำงานที่ชำรุดเสียหายให้มีความพร้อมการใช้งานอยู่เสมอ

3) เทศบาลควรกำหนดแนวทางการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุและความสูญเสียจากการปฏิบัติงานของพนักงานให้มีความอย่างชัดเจนและครอบคลุมการปฏิบัติงานทุกประเภท

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับสุขภาพและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสุขภาพและความปลอดภัยด้านสภาพแวดล้อมทางจิตและสังคม (ด้านเทคโนโลยี) รองลงมา คือ ด้านสุขภาพและความปลอดภัยของบุคคลในที่ทำงาน (ด้านความมั่นคงในอาชีพ) และด้านสุขภาพและความปลอดภัยด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ (ด้านสวัสดิการ) ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าหน่วยงานได้จัดโครงการและกิจกรรมเพื่อดูแลสุขภาพของบุคลากร โดยจัดให้มีการตรวจสุขภาพประจำปี จัดเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลและการประกันอุบัติเหตุให้แก่บุคลากร นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้อำนวยความสะดวกในการทำงานเพื่อให้บุคลากรเข้าถึงข้อมูลได้สะดวกรวดเร็วขึ้น ทำให้บุคลากรมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินตลอดเวลาที่ปฏิบัติงานภายในซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุดม สิ้นศรีพิมพ์ (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด ผลการวิจัยพบว่า พนักงานฝ่ายปฏิบัติการบริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัดมีความคิดเห็นที่มีผลต่อปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน 3E โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพฤติกรรมความปลอดภัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีสอดคล้องกับงานวิจัยของวรณูพงศ์ บุญศิริธรรมชัย และพลอย สุดอ่อน (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สุขภาพของพนักงานหลังการปรับโครงสร้างขององค์กร ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงาน ผลการวิจัยสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับงานและจิตใจของพนักงานหลังการปรับโครงสร้างขององค์กร พบว่า ด้านความพึงพอใจในงาน ด้าน

การมีส่วนร่วมในงาน และด้านความสุขอยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นด้านความเครียดอยู่ในระดับปานกลาง และสุดท้ายด้านความไม่มั่นคงในงานอยู่ในระดับน้อย

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทัศนคติของผู้บริหาร รองลงมา คือ ด้านทัศนคติของบุคลากร ด้านลักษณะงาน ด้านสภาพเศรษฐกิจ ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และด้านค่านิยมของสังคม และจากทดสอบสมมติฐานพบว่าปัจจัยด้านลักษณะงาน และปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ มีอิทธิพลต่อสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านอื่นไม่มีอิทธิพลต่อสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าหน่วยงานมีการจัดงานให้บุคลากรได้ทำงานในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับความสามารถของร่างกายและจิตใจ สนับสนุนงบประมาณเพื่อส่งเสริมสวัสดิการที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของบุคลากร เช่น โครงการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลบุคลากร เป็นต้น มีการวางแผนการส่งเสริมสุขภาพและความปลอดภัยโดยการจัดให้มีหน่วยงานปฐมพยาบาลเมื่อมีการดำเนินโครงการต่างๆ นำหลักการจัดสุขภาวะและความปลอดภัยในการทำงานตามระเบียบข้อบังคับขององค์กรมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน โดยดำเนินการให้สอดคล้องกับกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับมาเป็นหลักในการจัดมาตรการที่จำเป็นในการป้องกันความปลอดภัยในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอดิเรก ธรรมวงศ์ (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของพนักงาน บริษัท สิริ ชัคเซส ซัพพลาย จำกัด ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม ความปลอดภัยอาชีวอนามัยและ สภาพแวดล้อมในการทำงานของพนักงาน บริษัท สิริ ชัคเซส ซัพพลาย จำกัด โดยรวมอยู่ในระดับสูงมากสอดคล้องกับงานวิจัยของพลกิจ จงวัชรสถิตย์ (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานฮอตไลน์ (Hotline) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1, 2 และ 3 (ภาคกลาง) ผลการทดสอบทั้ง 4 สมมติฐานได้รับการยอมรับ

3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร พบว่า 1) ปัญหา อุปสรรค คือ เครื่องมืออุปกรณ์ในการทำงานชำรุดเสียหายทำให้เกิดอุบัติเหตุงบประมาณที่จัดสรรเพื่อจัดซื้อเครื่องมือต่างๆ ในการปฏิบัติงานมีไม่เพียงพอต่อความต้องการและไม่มีแนวทางการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุและความสูญเสียจากการปฏิบัติงานของพนักงานอย่างชัดเจน 2) ข้อเสนอแนะ คือ เทศบาลควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการจัดซื้อ

เครื่องมือและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน ควรซ่อมบำรุงเครื่องมืออุปกรณ์ในการทำงานให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ และ ควรกำหนดแนวทางการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุและความสูญเสียจากการปฏิบัติงานของพนักงานให้มีความอย่างชัดเจนและครอบคลุมการปฏิบัติงานทุกประเภท ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฉัตรวัฒน์ชัย ฐณาภักดิ์ (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการความปลอดภัยในการทำงาน กรณีศึกษา บริษัท สยามควอลิตี้ อินดัสทรีส์ จำกัด ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพปัญหาระบบการบริหารงานด้านการจัดการความปลอดภัยในการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ 2) ปัจจัยการจัดการความปลอดภัย โดยที่โรงงานอุตสาหกรรมจะต้องวางแผนเชิงกลยุทธ์ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในการทำงานที่ปลอดภัยโดยกำหนดถึงทิศทางเป้าหมาย วิธีการ รวมทั้งดำเนินกิจกรรมควบคู่ไปด้วยกัน และต้องมีการประเมินผล ทบทวน เพื่อดูผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานในทุกระดับตามตัวชี้วัดที่ตกลงร่วมกัน และ 3) แนวทางการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน คือ (1) ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านความปลอดภัย และสุขภาพอนามัย (2) ควรเพิ่มและเสริมสร้างให้เกิดการตระหนักรู้ด้านความปลอดภัย และ (3) ควรปรับทัศนคติซึ่งจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความปลอดภัย

องค์ความรู้ใหม่

สุขภาวะและความปลอดภัยในการทำงานเป็นสิ่งที่ทุกองค์การควรให้ความสนใจอย่างจริงจัง เพราะจะส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์การ การลดอุบัติเหตุ ลดการสูญเสีย ส่งผลให้สามารถผลิตสินค้าและบริการได้ตรงตามความต้องการของลูกค้า ได้มาตรฐานตามที่กำหนด เกิดผลกำไรแก่องค์การ และสามารถนำมาจัดสวัสดิการต่างๆ ให้กับพนักงานได้ ไม่ว่าจะเป็น การซื้อเครื่องมือเครื่องจักรที่ทันสมัย การจ่ายโบนัสให้กับพนักงาน การอำนวยความสะดวกด้านการปฏิบัติงาน ส่งผลให้พนักงานมีขวัญและกำลังใจในการทำงาน มีความสุขกายสบายใจ เกิดคุณภาพชีวิตที่ดี ไม่เจ็บป่วย ไม่ขาดงาน พนักงานอยากอยู่ร่วมงานกับองค์การได้อย่างยาวนาน แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าองค์การใดไม่มีการดูแลเอาใจใส่ในเรื่องสุขภาวะและความปลอดภัยในการทำงาน ส่งผลให้ผลประกอบการขององค์การตกต่ำ ไม่มีงบประมาณมาปรับปรุงองค์การ การจ่ายค่าตอบแทนหรือการจัดสวัสดิการต่าง ๆ ไม่เพียงพอกับความต้องการขององค์การ ส่งผลให้องค์การนั้นจะเต็มไปด้วยบุคลากรที่ปราศจากความสุขไม่ยอมมาทำงาน หรือทำงานได้ไม่เต็มที่ บรรยากาศในการทำงานไม่ดี ทำให้งานไม่มีประสิทธิภาพอัตราการป่วย ขาดงาน การลา การมาสาย การเกิดอุบัติเหตุสูง ขวัญกำลังใจของพนักงานตกต่ำส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงาน ดังนั้นองค์การจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับสุขภาวะและความปลอดภัยในการทำงาน

สรุปและข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ได้แก่ 1. เทศบาลควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานของบุคลากร 2. เทศควรซ่อมบำรุงเครื่องมืออุปกรณ์ในการทำงานที่ชำรุดเสียหายให้มีความพร้อมการใช้งานอยู่เสมอ และ 3. เทศบาลควรกำหนดแนวทางการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุและความสูญเสียจากการปฏิบัติงานของพนักงานให้มีความอย่างชัดเจนและครอบคลุมการปฏิบัติงานทุกประเภท ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ได้แก่ 1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการของบุคลากรต่อการสนับสนุน ส่งเสริมสุขภาวะและการป้องกันความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานของเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร 2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร และ 3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบแนวทางการส่งเสริมสุขภาวะและการป้องกันความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานของเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร

บรรณานุกรม

- ฉัฐวัฒน์ชัช ฐณาภักดิ์. (2564). การจัดการความปลอดภัยในการทำงาน กรณีศึกษา บริษัทสยามควอลิตี้ อินดัส ทรีส์ จำกัด. วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, 4(1), 22-34.
- เทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง. (2566). แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566 – พ.ศ. 2570). พิจิตร: เทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง.
- นราธิป ธีรธนาธร. (2565). การบริหารทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพมหานคร: โอ เอส พรีนติ้ง เฮ้าส์.
- พลกิจ จงวัชรสถิตย์. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานฮอตไลน์ (Hotline) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1, 2 และ 3 (ภาคกลาง). ใน (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรัญญพงศ์ บุญศิริธรรมชัย และพลอย สุดอ่อน. (2565). สุขภาวะของพนักงานหลังจากการปรับโครงสร้างขององค์กรที่ส่งต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงาน. วารสารเครือข่ายส่งเสริมการวิจัยทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 5(1), 22-36.

- สกล บุญสิน. (2560). การจัดการทรัพยากรมนุษย์. เชียงใหม่: ศูนย์บริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อดิเรก ธรรมวงศ์. (2564). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของพนักงาน บริษัท สิริ ซัคเซส ซัพพลาย จำกัด. ใน (การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต การจัดการสิ่งแวดล้อม). คณะบริหารการ พัฒนาสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อุดม สิ้นศรีพิมพ์. (2564). การศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงาน ฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด. ใน (การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม). คณะบริหารการพัฒนา สิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.